

••••• LEGYEZŐ •••••

GIACOMO FAVRETTO-TÓL.

KÉT LEGYEZŐ.

Az égiek különös kegye a negyvenes évek végén egy tüneményes képiróval: Giacomo *Favretto*-val ajándékozta meg Veneziát. A művész mély kedélyt, szerető nagy szívet s bámulatos megfigyelő képességet nyert osztályrészeül. A lagunák városának a régi nagy mesterek kora óta nem volt képirója, ki mélyebben átérezte volna az omladozó régi paloták, a szűk callék miszticizmusát; ki igazabb gyönyört talált volna a lagunák ezer árnyalatos, ezer fényjátékot mutató vizében, s a déli nap fényétől bearanyozott compok sürgő-forgó, még nyomoruságában is mindég kedélyes, örökké fecsegő és daloló szépségében. Mindezeket nagy igazsággal, kecscesel és őszinteséggel tudta átvarázsolni vásznaira és apró deszkáira az egyszerű foltozó asztalos fia, Giacomo *Favretto*.

Egy szerencsétlensége azonban mégis volt ennek az Isten különös kegyelméből való nagy művésznek: csak hanyatlásában, a mai mindennapi élet szükségében láthatta az ő kedves Veneziáját. A Piazzán Sanrovinó híres loggiája előtt, a Piazzettán, a dogek palotájának oszlopcsarnoka alatt, nem Goldoni himzett selyem szoknyát viselő kacér dámáival s hajporos és spádés lovagjaival találkozva, hanem modern szürke és fekete ruhákba bújtatott alakokkal, kik a szép régi keretből — az ő hite és meggyőződése szerint — nagyon kiríttak. Az egykori gazdag, vidám és fényes Veneziát ő már csak a nagy Paolo festményéről, s az olasz krónikáirók munkáiból ismerte; de ez a ragyogó, színes kép ott állt a képzelődésében teljes ingerével és visszavágyakozott bele poetikus lelkének folyvást erősödő sóvárgásával.

Bámulatos hűséggel és költészettel festette meg a modern Venezia utcai életét, a hal- és zöldségvásár lármás jeleneteit, a traghettók mozgalmas képét; fantáziája azonban csak vissza és visszavitte őt a multak derültebb világába, s ebben a világban számára az első megállapodási pont a fényelgő, pajzán és vidám XVIII-ik század volt. Amidőn

anyagi helyzete jobbra fordult, műtermét ennek a századnak butoraival népesítette be; a falakra kecses arany-rámákban színezett francia metszeteket függesztett, s ott függesztette föl Tiepoló egyik megrongált képét is, melyet épen az utolsó pillanatban ragadott ki az ügyetlen restaurator karmai közül. Ennek a művetnek emléke a *Vandalismo* című kép, melyet a milanoi Brera gyűjteményében csodálhatunk. Favretto mind nagyobb előszeretettel merült Tiepolo korának tanulmányozásába, egészen a mester szellemében rajzolta meg a rézkarcok Organia által rendezett új kiadásának kecses címlapját s nem sokára megfestette a *Solì* című bájos képet is, melyről már egészen a XVIII-dik századnak játszi vidámsága és kedves pajzánsága szól hozzánk. A fehér festésű veneziai salon rövid kis diványán, szorosan egymás mellé simulva, ül a fiatal szerelmes pár. Valami nagyon bizalmas közleményük van vagy talán nem is beszélnek csak a szemek járásában és a kezek szorításában árúlják el szívük minden gondolatát és óhajtását. A bájos jelenetnek legméltóbb kerete a tiepolós falfestmény a fejük felett.

Favretto ebben az időben, a nyolcvanas évek elején, szeretettel foglalkozott a XVIII. század nagy dekoratív festőjével: Tiepolóval s hatása alatt készült a tulajdonomat képező két legyező is, melyet ezuttal mutatok be a folyóirat olvasóinak. Favretto mindakettőt közönséges fehér vászonra festette; az egyiket a tavasz istennője szór maga körül virágokat; a másikon amorettek repülnek és pajzánkodnak bimbózó és nyíló virággalylyakkal. A legyezők, a művész valamelyik szabad órájában, emlékül készülhettek. Favretto nagy gyorsasággal, és a dekoráló művészet teljes biztosságával vetette vásznára a bájosan könnyed alakokat, melyek Lemoynenak vagy Boucher-nak is becsületére válnának. Másolatunk csak a kecses vonalakat érezteti; de aki Favretto színeinek gazdagságát és kifejező erejét ismeri, a legyezőket színhatásukkal együtt is könnyen elképzelheti. A legyezőkön a lila és kék színek dominálnak.

Szana Tamás.